

A Szovjetunió Központi Szakszervezeti Tanácsa Elnökségének határozata az SzK(b)P XIX. kongresszusa tiszteletére indított szocialista munkaversenyről

A Szovjetunió Központi Szakszervezeti Tanácsának elnöksége határozatot hozott az SzK(b)P XIX. kongresszusa tiszteletére indított szocialista munkaversenyéről, amely a többi között kimondja:

„A szovjet munkásosztály, a kolhozparasztság és a dolgozó értelmiség méltóan akarja fogadni a párt XIX. kongresszusát, ezért magasabbra emeli az 1952. évi népgazdasági terv határidő előtti teljesítését, hazánk gazdasági életének és kultúrájának

még nagyobbarányú fellendítését szolgáló szocialista munkaverseny zászlaját.

A Szovjetunió Központi Szakszervezeti Tanácsának elnöksége arra hívja fel a szakszervezeteket, hogy minden eszközzel támogatják a pártkongresszus tiszteletére indított szocialista munkaversenyt.

A szakszervezetek kötelesek állandóan gondoskodni a munkások és alkalmazottak munkafeltételeinek kulturális és szociális

ellátásának további javításáról.

A Szovjetunió Központi Szakszervezeti Tanácsának elnöksége felhív minden munkást, mérnököt, technikusot, alkalmazottat, tudományos és művészeti dolgozót, készülnie a kommunista építéssel minden frontszakaszán arató újabb munkagyőzelmekkel a párt XIX. kongresszusára, tömörüljenek még szorosabban a Kommunista Párt a nép szeretett vezére és tanítója, Sztálin elvtárs köré.

Duclos elvtárs bejelentette Maurice Thorez elvtárs hazatérését

Jacques Duclos, a Francia Kommunista Párt titkára a Párt Központi Bizottsága szerdai ülésén mondott beszámolója során a következőket jelentette be:

— Összegyűltünk azért, hogy önöknek megmondjam, mennyire van a szívünk örömmel, hogy ez Központi Bizottságunk utolsó ülése, amelyet föltitkárunk, nagy és kedves elvtársunk, Maurice Thorez távollétében tartunk meg, akinek személye felé fordul minden szeretetteljes bizalmunk. (A Központi Bizottság

tagjai hosszú és lelkes tapsal köszöntötték e bejelentést.)

Maurice Thorez, miután visszanyerte egészségét a szocializmus nagy országában, Sztálin országában, amely felé szívünk végtelen hűvélével fordulunk, ereje teljes birtokában készül hazatérni Franciaországba, hogy újból elfoglalja helyét annak a nagy harcban az élen, amelyet pártunk a békéért, valamint hazánk szabadságáért és nemzeti függetlenségéért folytat. (Újabb lelkes tapsvihar.)

Max Reimann megismételte Ernst Thalmann 1932-ben tett javaslatát a munkásosztály akcióegységének megeremítésére

A Német Kommunista Párt vezetősége újabb nyílt levelet intézett a szociáldemokrata párt és a nyugatnémet szakszervezetek tagjaihoz és funkcionáriusaihoz. A Német Kommunista Párt vezetősége levelében amelyet Max Reimann elnök írt alá, javasolja, hogy kezdjenek haladéktalanul közösen tárgyalásokat a következő kérdésekről:

- 1. Közös akciók végrehajtása a parlamentben és a parlamenten kívül a bonni különszerződés ratifikálásának megakadályozására.
- 2. Együttes harc az Adenauer-kormány által fenyegetett demokratikus szabadságjogok védelmére.
- 3. Az egész nyugatnémet munkásság együttes küzdelme a dol-

gozók életszínvonalának emeléséért.

A Német Kommunista Párt vezetősége a továbbiakban felhívja a szociáldemokraták és a szervezett munkások figyelmét, hogy Ernst Thalmann már 1932-ben akcióegység megeremítésére szólította fel a munkásosztályt és kijelentette: „Hidre háborút jelent!”

— Ha Wilhelm Pieck, Ernst Thalmann régi harcostársa most azt mondja: „A bonni különszerződés háborúval fenyeget” — akkor elérkezett az ideje annak, hogy a német munkásosztály egész erejét latbavesse a háború elhárítása és a Németországgal kötendő igazságos békeszerződés kivívása érdekében — hangsúlyozza a Német Kommunista Párt vezetőségének nyílt levele.

A Biztonsági Tanács szeptember 2-i ülésén a tagfelvétel kérdésével foglalkozott

A Biztonsági Tanács szeptember 2-án folytatja a még júniusban a Szovjetunió kezdeményezésére megkezdett vitát az új tagok felvételének kérdéséről. Az elnöklő brazil küldött három kérdést tűzött a 2-i ülés előzetes napirendjére.

Az első kérdés, amelyet a Szovjetunió küldöttsége javasolt, még júniusban, hogy a tanács ajánlja a közgyűlés 6. ülészakánának a 14 felvételt kéri állam egyidejű felvételét. Ezek az államok: Albánia, a Mongol Népköztársaság, Bulgária, Magyarország, Románia, Ausztria, Ceylon, Transzjordánia, Líbia, Nepal, Olaszország, Finnország, Portugália és Irország.

A második kérdés, a közgyűlés 6. ülészakánának 506-VI. sz. az új tagfelvételre vonatkozó határozatának megvitatása.

Az előzetes napirenden azonban szeptember 2-án új pont jelent meg, amelyet az elnök szemelláthatóan az Egyesült Államok küldöttségének kullszák mögötti nyomására tűzött napirendre. Ez a pont előírja Japán, Laosz, Kambodzsa, a Bao. dajista Vietnám és Líbia felvételét kérelmé-

nek megvitatását. Az Egyesült Államok küldöttsége még néhány nappal a szeptember 2-i ülés előtt eljuttatta a Biztonsági Tanács tagjaihoz saját határozattervezetét, amely javasolja, hogy vegyék fel Japánt — amely mint ismeretes amerikai megszállás alatt áll — az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

J. A. Malik, a Szovjetunió képviselője követelte az első két pont felvételét a tanács napirendjére és kijelentette, hogy nem időszerű a harmadik pont megvitatásának napirendre tűzése.

A Biztonsági Tanács egyhangúlag elfogadta az első két pont napirendre tűzését. Az angol-amerikai tömb a harmadik pont napirendre tűzése mellett is szavazott. A Szovjetunió képviselője tartózkodott a szavazástól a harmadik pont napirendre tűzéséről szóló javaslatl kapcsolatosan.

Ezután a Biztonsági Tanács áttért az előző napirendi pont, vagyis a 14 állam egyidejű felvételére vonatkozó szovjet javaslat megvitatására. Először J. A. Malik, a Szovjetunió képviselője szólt fel a kérdéssel kapcsolatban felszólalásával a Biztonsági Tanács 2-i ülésé befejeződött.

RÖVID KÜLPOLITIKAI HIREK

N. M. Svernyik, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke szeptember 3-án a Kremben fogadta M. On-t Burma rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét, aki átnyújtotta megbízólevelét.

Berlin

Október folyamán Berlinben tartják meg a németkérdés békés rendezését elősegítő nemzetközi értekezletet, amelyen a Németországgal szomszédos országok, valamint a Német Demokratikus Köztársaság és Nyugat-Németország képviselői vesznek részt.

Bodensteiner, a bonni parlament keresztényszocialista unió-beli tagja sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy „a Szovjetunió jegyzéke lényegesen előmozdítja a német kérdés tisztázását.”

Kopenhága

Hétfőn megnyílt Kopenhágában a dán nyomdász-szakszervezet kongresszusa. A kongresszus határozata felszólítja a dán munkásokat, hogy tömörítsék sorait a munkásosztály életszínvonalának emeléséért, a polgári építkezések csökkentéséért, a katonai építkezések csökkentéséért, a Dánia függetlenségéért és a népek közti kölcsönös megértést előmozdító politikaiért vívott harcban.

Delhi

Madrasz fővárosában békeértekezlet kezdődött. Az értekezlet követte, hogy India kormányja engedjen át kikötőket és repülőtereket az imperialista államoknak, mert ezeket az imperialisták a délkelet-ázsiai országok nemzeti felszabadító harcának elnyomására használják fel.

Párizs

Az „Humanité” közli, hogy Dünkerque Calais és Boulogne-Sur-Mer francia kikötők kikötőmunkásai felszólították Franciaország kikötőmunkásait támogatásukat a francia gyarmatosítók bűnös indokainál háborúja ellen, Henri Martin kiszabadításáért, a békéért vívott harcukban.

Tou-tou dolgozó népes küldöttséget menesztettek Muret városába, hogy a Francia Köztársaság ott tartózkodó elnökétől követelje Henri Martin, a hős békeharcos szabadonbocsátását. Tizenöt küldött — egyikük a becsületrend lovagja — több óra hosszat fogvatartottak Muret város csendőrségén.

Tel-Avivban augusztus 31-én este tizenöt főt elölt a zsidó lakosság a katonai szolgálati idő meghosszabbítása ellen.

London

Egyiptomi lapjelentések szerint N. Nasz, a Vafd párt elnöke levelet intézett Ali Maher egyiptomi miniszterelnökhez és Nagib tábornokhoz, az egyiptomi fegyveres erők támogatásához, amelyben követelt, hogy szüntessék meg az ostromállapotot és a legrövidebb időn belül tartassák meg a parlamenti választásokat.

Az esti propagandistaképző iskolák anyagához

Nevelőmunka az alsófokú pártoktatásban

NÉPÜNK NAPRÓL-NAPRA UJABB sikereket ér el a szocializmus építésében. Az építőmunka során megváltozik egész országunk arculata, de a legnagyobb változások mégis az emberek tudatában mennek végbe, akiknek a munkája formálja ki népünk egész új jövőjét. A párt, a lenini-sztálini eszmék vezetői őket az új úton és a kommunista segítségével győzik meg magukban is a régi, az elavult, a múltba visszahúzó.

LEGNAGYOBB NEVELŐMUNKÁNAK AZ ELET, a mindennapos munka, a harc, melyet nagy céljaink megvalósításáért folytatunk. Ilyen politikai iskola a párt sokirányú tevékenységében való részvétel, a mindennapos újságolvasás, stb. Mindez alakítja gondolatainkat, szélesíti látókörünket, formálja magatartásunkat. Ennek a sokszínű eleven életnek elválaszthatatlan része a kommunista nevelés egyik alapvető szervezett formája: a párt. Alapvető azért, mert a cselekedeteinket irányító meggyőződés, állásfoglalás a marxizmus-leninizmus tudományos tanításait megismerve még szilárdabbá válik. A marxizmus-leninizmus hű képernyő a világról, mindent a dolgozók harca szempontjából ítélem meg, megmutatja a célt és megmutatja az érte való küzdelem helyes módját. Ezért a kommunista eszmék tanítása és a kommunista nevelés szoros elválaszthatatlan összefüggésben van egymással. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az oktatásban feldolgozott tananyag egyszerű ismertetésével, megárgyvalásával mindent megtettünk a kommunista nevelés terén.

A KOMMUNISTA NEVELÉS CSELEKVÉSRE, fáradhatatlan harcra ösztönöz a munkásosztály a párt ügyéért. Olyan embereket nevel ki, akik megszabadítják a harcos népellenes gondolkodás legkisebb maradványaitól is. A propagandistának arra kell törekednie, hogy hallgatóiban kifejődjenek azok a tulajdonságok, amelyek előbbre viszik az új társadalom felépítését, segítik legyőzni a hibákat, esőkevényeket, amelyek munkájukban gátolják. A nevelés harcossága. Harc az új tulajdonságok, a szocialista ember jellemvonásai és harc a kapitalista gondolkodások között. Ez a harc hosszú ideig tart, nem egyszerre, rajtatésszerűen történik. Sokszor úgy tűnik, mintha már kiirtottuk volna a burzsoá önzést, a szolgálattelenség, az opporünizmus minden válfaját, az önelégültséget megalkuvást, mikor azok váratlanul újra felbukkannak. Csakis szivós és állandó küzdelem eredményeként semmisíthetjük meg a régi rósszat. Ebből következik tehát az a nagy felelősség és fontos feladat, melyek a propagandistákra hárulnak.

MI AZ EMBEREK LEGNEVESEBB TULAJDONSÁGAI? akarjuk kibontakozásához segíteni és mindenki elé az emberiség legnagyobb tanítóinak, Marxnak, Engelsnek, Leninnek és Sztálinnak hősies életét állítjuk oda követendő példaként. Arra törekszünk, hogy minden elvtársat áthasson a szocialista hazafiság érzése, hogy a hazáért, népe boldogulásáért élni, dolgozni és ha-

kell élete árán is tudjon harcolni. Azon igyekszünk, hogy párttagjaink példát mutassanak a munkában, a szocializmus építésének igazi elharcosai legyenek. Minden kommunistát hálson az a szocialista humanizmus. Bizon dolgozó társaságban, törődjön velük és segítse azokat. Minden kommunistától megköveteljük, hogy megalakulás, ingadozás nélkül harcoljon az ellenség, az ellenséges nézetek ellen és vasgye-lennel álljon helyt a maga posztján. A kommunisták cselekedeteinek legyen mozgató rugója pártunk Szervezeti Szabályzata, valamint népköztársaságunk Alkotmányában lefektetett kötelessége megvalósítása. Harcoljanak a haza felvirágoztatásáért, a párt tisztaságának megőrzéséért, a tömegekkel való szoros kapcsolat fenntartásáért, mutassanak példát a természetben, az állami iránti kötelezettségek teljesítésében, a haza védelmében. Erre nevelje a propagandista hallgatóit.

A SZOCIALIZMUSÉRT VITOTT HARCBA a párt vezetősével kövcsölődik egyre szorosabban a népi, nemzeti egység. A dolgozó állama, mint jó édesanya osztja szét minden kincsét gyermekei között. Ezt az édesanyát kell védenünk és segítenünk gazdaggá és legyőzhetlenné tennünk. A tudatos hazafiságnak ez a mély érzése, azonban nem mindenkié egyszerre fejlődik ki. A propagandista feladata, hogy állandóan erősítse és fejlessze hallgatóiban ezt az érzést. Ennek megtárgyalására jó alkalom nyílik „A háború és béke”, „Népgazdaságunk ötvenes terv”, „Népköztársaságunk Alkotmány”, „A szocialista iparosítás” című anyagok feldolgozásánál.

A NEVELÉS EGYIK FONTOS ESZKÖZE a propagandista példamutatása. A propagandista szavának csak akkor lesz súlya, ha ő maga is mindenben példát mutat úgy magánéletében és magartartásában, mint családi életében. Ugyanakkor példát kell mutatnia a termelő munkában, a tanulásban, az előadásokra és szemináriumokra való felkészülésben is. Tartsa szem előtt, hogy a hallgatók nagyon jól megfigyelik: megegyeznek-e az októji tettei a szavajval. Ennek alapján tisztelik és bíznak benne, vagy fordítva. A kommunista nevelés legfontosabb eszköze a bírálat és önbírálat. Igen helytelenül cselekszik az a propagandista, aki a politikai iskolákon az elvtárs „családtagja”, minden iránti „megértés” és kölcsönös „udvarlás” szellemét honosítja meg. A bírálat az a fegyver, amelynek segítségével saját magunkban és elvtársainkban meglévő hibákat feltárjuk és kijavítjuk.

Módszere a nevelésnek a hallgatókkal való egyéni foglalkozás is. A propagandistának meg kell ismernie a hallgatók problémáit, úgy a termelő munkában, mint családi életében. De fontos az is, hogy megadja a segítséget a problémák leküzdéséhez. Beszélgeszen velük egyénileg, mely csak akkor jár sikerrel, ha az egyéni beszélgetés céltudatos és tervszerű. Ha így foglalkozik minden egyes hallgatóval a propagandista, nevelése sokkal hatékonyabb és eredményesebb lesz.

Sz. Szabó Imre

Ingyen munkaruhával segíti népgazdaságunk a bányászokat

Népgazdaságunk a bányászunka megkönnyítése érdekében ingyen ruhát is juttat a föld alatt dolgozóknak. 1951 szeptemberétől 1952 szeptemberig több, mint 50 ezer munkaruhát,

55 ezer bőr- és gumicsizmát, illetve bakancsot, továbbá 40 ezer fehérneműt kaptak ingyen a bányász dolgozók.

A harc Nem áll

Czemünk dolgozó huszadiki munkavetén további fokozatunk munkájukat negyedévi terv szerint az üzem dolgozóit egeget teltek zettségeiknek. Igaz tervünk teljesítését hátráltatják a n hianyozó felkész a megülő, de megkemény sebtü anyba: kéőbb megőmoltuk az anyaghi szocializmus dolgozó területek eredmény 13 ezer, 26-án 24-ig: készítettek el, s elegendő 6-7, legfelrab teljesítményvel.

Mivel ma többször annak, amit előző terv elvtünk, nyilván szak: vezetőinkre is adak: hárul. Ezeket: kozott jó munkávé a szakmai színvonalával tudjuk bizt do'gozók helyes k nek felkaróása és

A szá

A fáradtolaj g szagos Terhiva rendeleto kötelez mely rendelet, v kövező kiegeszítő bályozzák a fan módozatait.

Ennek ellenére mégis igen sok get tapasztalható mo'y kárt okoz n nak.

Hogy a fáradtolaj rüen gyűthessük tisztában kell len gazdasági jelenté mint azaz, hogy kezülés mennyire felújítás műveit egyik legfontosab díkmány, melyből fenntartási eljárás olajjal teljesen kenőolajjal nyerhe

Az egyes gépek minőségű és kültő ságokkal rendelke kat használunk, külön tárolnak. I fontos az elhaszná lon kezelése is, o lajok összekever közős edényben v az egyes olajfajták deti tulajdonságú

A fáradtolaj g kapcsolatban tudn hogy ha egy jobb ból nyeri: fáradtó szabb minőségű fa verünk össze. o laj a gyönyűbb tulajdonságaival r vonatkozik olyan példái: telt és n fáradtolaját kever esetben a felújító rendelekek a fagyálló tulajdons Barmennyire fo

Új inté

Ebben az évben nemyél bővülnek a nyi egyetemek. A tanulmányi any tananyag új tantá tananyag és seb eredményesebb ok ben nemrég Debrec tek egyetemi intéze az évben hasonló in

A harmadik negyedévi terv sikeréért

Nem áll meg a munkaverseny lendülete az Orvosi Műszergyárban

Üzemünk dolgozói az augusztus huszadiki munkaverseny lezárása után további fokozott lendülettel végzik munkájukat a harmadik negyedévi terv sikere érdekében. Az augusztus 20-i verseny folyamán az üzem dolgozói maradéktalanul eleget tettek vállalt kötelezettségeiknek. Igaz, hogy a havi tervünk teljesítését nagymértékben hátráltatták a műszerosztályról hiányzó félkész anyagok, valamint a meglévő, de meg nem felelő túlkemény sebtől anyagok. Ezt a hibát később megoldottuk, felszármaztattuk az anyaghiányt és a műszerosztály dolgozói aktív verseny-lendületük eredményeként 25-én 13 ezer, 26-án 24 ezer darab sebtől készítették el, szemben a hónap előtett 6-7, legfeljebb 10.000 darab teljesítéssel.

Mivel ma többszörösét termeljük annak, amit ezelőtt egy félévvel termeltünk, nyilvánvaló, hogy műszaki vezetőinkre is többszörös feladat hárul. Ezeket a feladatokat fokozott jó munkával, jó vezetéssel, a szakmai színvonal állandó emelődésével tudjuk biztosítani. Fontos a dolgozók helyes kezdeményezéseinek felkutatása és bírálataik helyes

előrelétele. Ha ezt magukévé tesszük művezetőink, akkor üzemünkben sikeresen diadalra visszük a

harmadik negyedévi tervet. Valkó Mihály Orvosi Műszergyár.

„Rákosi Műszak” a Ruhagyárban

A harmadik negyedévi terv sikeres teljesítése érdekében a ruhagyári dolgozók tovább javították termelési eredményeiket. A Vörös Csillag munkaterem harmas szalagja kezdeményezésére „Rákosi Műszak” indult az üzemben. A Vörös Csillag munkaterem harmas szalagja vállalta, hogy mennyiségi száza ékát 146 százalékra, minőségi százalékát pedig 98,8 százalékra fokozza. A terv sikeres teljesítése érdekében az üzemben sok helyen alkalmazták a nagyszerű szovjet tapasztalatokat. A harmas szalag kez-

deményezéséhez lelkesen csatlakozott az egész üzem és máris komoly eredmények születtek. A Bagdi és Bodnár műszak párosversenyében jelenleg a Bodnár műszak vezet kiváló teljesítménnyel. A szalagok között legjobb a kettes és a tizenegyes szalag. A harmas szalag átlaga 136,3 százalék. A Vörös Lobogó munkaterem átlaga 132,2 százalék. Az eredmények előrelében nagy segítséget nyújtottak a műszaki vezetők.

Lengyel Józsefné Ruhagyár.

Az Alföldi Nyomda dolgozói november 7. ünnepére készülnek

Alkotmányunk ünnepére tett vállalkozásunkat 39 százalékkal túlteljesítettük. Nagyon sok dolgozó, mint például Szűcs Géza, Süttő Dezső, Pethő Józsefné, a géptermi ifjúsági brigád, az MSZT brigád tagjai túlteljesítették vállalásaikat. Még további jó munkával készülnek november hetedikre, az Októberi Szocialista Forradalom harmincötödik évfordulójára, valamint december 21-re, Sztálin elvtárs születésnapjára. Az üzem dolgozói ed-

dig már több mint 80.000 forint értékű felajánlást tettek. Augusztus hónapjában tervünket is túlteljesítettük, mely a dolgozók lendületes munkája mellett nagyrészt köszönhető a műszaki vezetők jó munkájának. Ennek a munkának az eredménye az is, hogy üzemünkben megszűnt a hónapvégi hájrát és minden biztosított meg van a terv további teljesítéséhez.

Sina László párttitkár Alföldi Nyomda.

MŰSZAKI TANÁCSADÓ

A szakszerű fáradtolaj-gyűjtés népgazdasági jelentősége

A fáradtolaj gyűjtését az Országos Tervhivatal Elnökének rendelete kötelezőleg írja elő, mely rendelet, valamint az ezt követő kiegészítő rendeletek szabályozzák a fáradtolaj gyűjtés módjait.

Ennek ellenére a gyakorlatban mégis igen sok szakszerűtlenséget tapasztalhatunk, mely komoly kárt okoz népgazdaságunknak.

Hogy a fáradtolaj szakszerűen gyűjthessük és tárolhassuk, tisztában kell lenni ennek népgazdasági jelentőségével, valamint azzal, hogy a szakszerűtlen kezelés mennyire beteljesíti a felújítás műveit. A fáradtolaj egyik legfontosabb ipari hulladékanyag, melyből a mai fejlett ipariproduktumok — az új olajjal teljesen egyenértékű — kenőolajokat nyerhetünk.

Az egyes gépekhez különböző minőségű és különböző tulajdonságokkal rendelkező kenőolajokat használunk, melyet külön-külön tárolunk. De éppen olyan fontos az elhasznált olaj utáni külön kezelés is, mivel a fáradtolajok összekeverésével, illetőleg közös edényben való gyűjtésével, az egyes olajtípusok elveszítik eredeti tulajdonságukat.

A fáradtolajok kezelésével kapcsolatban tudnunk kell azt is, hogy ha egy jobb minőségű olajból nyert fáradtolajat egy rosszabb minőségű fáradtolajjal keverünk össze, úgy a felújított olaj a gyengébb minőségű olaj tulajdonságaival rendelkezik. Ez vonatkozik olyan esetre is, ha például téli és nyári motorolaj fáradtolaját keverjük össze, mely esetben a felújított olaj már nem rendelkezik a téli motorolaj fagyálló tulajdonságával.

Bármennyire fontos azonban a

kenőanyagok jó kihasználása, nagyon ügyeljünk az olajok idejében való lecserélésre, nehogy az olajtakarékosság helytelen alkalmazásával az értékes gépek élettartását megrövidítsük és ezáltal népgazdaságunknak súlyos károkat okozzunk.

Nem egy esetben láthatjuk az üzemekben, hogy a gépekből csepeg az olaj és nem alkalmaznak olajmentő edényeket ennek felfogására. Ugyanez a helyzet a fáradtolaj pocsékolásánál is. Gyakori jelenség gépjárműveknél a kanális felületi olajcsere, továbbá a fáradtolajnak padlókenésre vagy más másodrendű célra való felhasználása. Ilyen sajnálatos esetek azt bizonyítják, hogy még mindig nem ment át a közudatba, hogy az olaj folyékony arany, még akkor is — ha fáradtolaj.

A fáradtolaj szakszerű kezelésének tehát legfontosabb feltétele, hogy a gépekből leeresztve minőségüként elkülönítve tároljuk. A vonatkozó O. T. rendelet is előírja az olajok minőségüként való gyűjtését, mely a következőképpen csoportosítható: a) orsó- és gépolajok, b) benzín és diesel motorolajok, valamint nagyobb igénybevételű kompresszorolajok, c) hengerolajok, valamint differenciál és sebességváltó olajok. Ezen három csoporton kívül külön kezelendő a különleges rendeltetésű olajok.

A fáradtolajokat lehetőleg zárt edényben, hordóban tároljuk úgy, hogy sem por, sem víz ne kerülhessen hozzá. A hordókat minőségüként lássuk el feliratokkal, hogy a minőségi cseréket elkerülhessük. Vigyáznunk kell továbbá arra is, hogy pl. motorolajcsereknél az öblítő olaj vagy perlelem ne kerülhessen a fáradtolajba — melyek bár szín-

tén ásványolaj termékek — teljesen lerontják a felújítandó olaj minőségét.

Ma, amikor a nyersanyagkészletek felkutatása országos érdek és a hulladékanyagok újbóli felhasználása ötvény termék és a szocializmus építésének elengedhetetlen biztosítéka, tudatosítani kell a szakszerűség fontosságát is, mert a helytelen gyűjtés nem válthatja be ennek a nélkülözhetetlenül fontos ipari és mezőgazdasági nyersanyag pótlásához támasztott igényeket.

A KOLLEKTIV SZERZŐDÉS VÉGREHAJTÁSA A 61/1 ÉPÍTŐIPARI TRÖSZTNÉL

Ütéves tervünk harmadik évében a döntő esztendőben nagy feladatok: kell a 61/1 Építőipari Trösztnek megadani. A Tröszt kötelezettségbe tartozó vállalatoknak 42 százaléka többel kell teljesíteni a második felében, mint a múlt év hasonló időszakában, behozva az első félév lemaradását is. A feladatok megvalósításában jelentős segítséget nyújt a trösztnek a júliusban megkötött kollektív szerződés.

A szerződés 110 pontja közül az elmúlt két hónapban már sok megvalósult. A tröszt igazgatója és a szakszervezet például együttes ígéreteit tett arra, hogy a Sámsoni-éti építkezésnél megszervezik az egyhónapos bentlakásos sztahanovista iskola. Az iskola augusztus 15 óta működik, 30 hallgatója van, közművesek és a legjobbak.

Az élenjáró módszerek bemutatás

is eredményesen folyik. Júliusban a Hűtőházal rendeztek ilyen bemutatót a betonozó brigád együttműködésével 238 százalékkal ért el. Ugyancsak nagy önművelődést ki a dolgozók körében, hogy a kollektív szerződés egyik pontja alapján a szálláshelyeket rádióval és sportszerekkel szerelték fel. A szálláshelyeken már a sakk, dominó, asztalitenisz mellett havonta egyszer filmvetítés is van. Az üzem bizottsága a kollektív szerződésben vállalt kötelezettségek végrehajtását, a szerződés ismertetését minden munkahelyen ellenőrizi. Ez az ellenőrzés még sokszor felületes és

Külföldi írók érkeztek a Móricz emlékünnepekre

A Móricz Zsigmond emlékünnepeken több ország íróinak képviselői is részt vesznek. Csütörtökön délig a következő külföldi írók érkeztek meg Budapestre: Ludwig Renn, a Német Írószövetség elnökségének tagja

és Harry Türk író, a Német Írószövetség képviselői, Marcel Breslasi költő, a Román Írószövetség képviselőiben és Dimitr Dimov író, a Bolgár Írószövetség képviselőiben.

Egy veder víz, melytől a Tatarozó Vállalat is magához térhetne

A locsolásnak ugyan nem most van az ideje, mégis locsoltak a múlt héten a Csokonai Színházban. Nem a dísztermet tévesztették el, csak a locsolás oka volt más. No, meg kissé kevesebb is volt, mint egyébként.

Nézzük csak a történetét: A Csokonai Színházban több száz ezer forintos költséggel korszerűsítési munkálatok folynak. Ezt a Tatarozó Vállalat végzi — eléggé hatyagul. Ez az oka annak, hogy vesztéyzelve van az építkezések időszerű befejezése.

A színház dolgozói segítségére siettek a vállalatnak. Hétfőn már kora hajnalban ott dolgoztak a betörési munkálatoknál. Ugyanakkor fent az elsőemeleti öltöző ablakában a Tatarozó Vállalat két segédmunkásja kedélyes beszélgetésre kezdett. Nevelve nézgettek a lent dolgozó színészeket. Ez egy

három óráig még csak nem volt külső, de mikor már több órán át tartott, természetesen, hogy felháborította a színház dolgozóit. Az egyik műszaki dolgozó aztán a felettük lévő másodikemeleti rezsről egy jókora veder hideg vizet zúdított a nyakukba.

Az ilyen értelmű locsolás ugyan nem a legszerencsésebb formája a nyelésnek, mindenesetre arra jó volt, hogy — mivel nincs hűsvét — végtelenül hatott és magához térítette a két segédmunkást.

Ez az eset azonban a Tatarozó Vállalatot is magához téríthetné, mert sajnos a laza munkaerővel szemben más dolgozóira is jellemző. A munkát nagy erkölcsi és anyagi kár érte, ha a színház a kifizetett időben — október esején — nem tudná megnyitni kapuit.

A felelősséget ennek pedig a Tatarozó Vállalat viselne...

Van fürdő és még sines a dorogi Dohánybevéltőben

Az elmúlt napokban a Dohánybevéltőben jártam és elbeszélgettem a dolgozókkal, akik a harmadik-harmadik fokos melegben válogatták a dohányt az udvaron. Mondani sem kell, hogy mennyire bepiszkolódnak az ott dolgozók munkaközeiben, de megtisztálkodni nem tudnak. A dolgozók állama őket sem mostoha-gyermekként kezeli, mert üzemi fürdő építésére kiutalt közel 50 ezer forintot. A fürdő még az elmúlt évben elkészült, de vízhiány miatt nem tudták használni. Ez a kérdés is megoldásra vár, új kufart fúrtak a fürdő közelében újabb kőszelgével. De a fürdő még mindig használhatatlan.

Villanyt kellene bevezetni, mely igazán nem kerülne sokba,

mert az üzem területén bent van az áram, csak be kellene vezetni a fürdőbe is. És ha a még hátralévő több apró szerelési munkákat is elvégzik a fürdőben, akkor ez teljesen a dolgozók rendelkezésére állna, s nem kellene piszkosan hazamenniük, minthogy a felelősség a Tatarozó Dohánybevéltő Vállalat műszaki osztályvezetőjé, Erdő Jánost terheli, aki mind a mai napig nem intézkedett ebben az ügyben. A dolgozókat már két és fél éve hitegetik a fürdő építésével és már türelmetlenek. Feltétlenül intézkedjenek az illetékesek ebben az ügyben.

Szatóki Sándor, az MDP hadudorogi pártbizottságának titkára.

Új intézetek az orvostudományi egyetemeken

Ebben az évben több új intézet nyit meg az orvostudományi egyetemeken.

A tanulmányi anyagba az elmúlt években új tantárgyként felvett anatómia és sebészeti műtéti tananyagok oktatása érdekében nemrég Debrecenben létesítettek egyetemi intézetet. Még ebben az évben hasonló intézet nyílik meg

Szegeden és Budapesten. Pécsen pedig a közeljövőben kezdik meg a fül-, orr- és sebészeti műtéti tananyagok oktatását.

Ebben az évben befejezik a debreceni II. sz. sebészeti kórház felújítását is. Pécsen szeptember közepén megkezdik a fül-, orr- és sebészeti kórház, a kórház utáni közegészségügyi intézet építését.

... dan
... udjon harcol-
... k, hogy párt-
... utassanak a
... alizmus építé-
... sai legyenek.
... hat hasson át
... izmus. Bizon-
... örödjön velük
... Minden kom-
... eteljük, hogy
... lozás nélkül
... g, az ellensé-
... és vasfegyve-
... yt a maga
... misták esele-
... mozgó ru-
... zeti Szabá-
... népközlésá-
... sán lefektet-
... ósiása, Har-
... elvirágoztatá-
... ágának meg-
... kel való szor-
... társáért, mu-
... rmelésben, a
... védelmében
... telvezetése-
... za védelmé-
... a propagan-

... SERT VI-
... párt vezeté-
... gyre szoro-
... zeti egység,
... mint jó édes-
... den kincsét
... Ezt az édes-
... és segíté-
... legyőzhetet-
... atos hazafi-
... zése, azon-
... en egyszerre
... gandista fel-
... esítés és
... ezt az ér-
... yalására jó
... áború és bé-
... övés ter-
... unk Alko-
... ta iparosi-
... eldolgozásá

... K FONTOS
... andista pé-
... ogandista
... lesz süly-
... ben példát
... ben és ma-
... nádi életé-
... éldát kell
... munkában,
... áásokra és
... felkészü-
... előt, hogy
... megfigye-
... okjátó tet-
... ek alapján
... enne, vagy
... sta nevé-
... bírálát és
... elenül ese-
... ndista, aki
... az elvétel-
... n iránti
... s „udvar-
... a meg. A
... melyiknek
... nokban és
... hibákat

... ek a hall-
... glaikozás
... meg kell
... problémát,
... an, mint
... os az is,
... el a pro-
... beszélge-
... ely csak
... az egyéni
... és terv-
... minden
... ropagan-
... hatéko-
... ez.
... bo Imre

... yászokat
... at utóve
... er fehr-
... anyásdol-

MÓRICZ ZSIGMOND

1879 — 1942

Felszabadulásunk óta egyre több magyar dolgozó lelkében idéződik fel egy-egy kedves olvasmányemlék MórícZ Zsigmond nevének hallatára. Tíz év telt el halála óta, de ezalatt nagyobb népszerűsége tett szert, mint életében. Eltűnt — az azóta már hatalomra is került és a kultúra birtokosává is vált — magyar dolgozó néphez. A *Hét krajcár* ebeszés, a *Faklya*, *Légy jó mindhalálig*, *Uri muri*, *Rokonok*, *Arvászka* és a *Rózsa Sándor* regények ma már közkedveltek hazánkban. Dolgozóink tudják, hogy MórícZ Zsigmondnak — bár apja paraszti parasz volt, s anyja papleány — a legmélyebb gyermekkori emlékei a falusi szegénység életéhez tapadtak s tudják, hogy a dolgozók érdekeihez egész életében hűséges maradt, hogy értük élt s harcolt velük, amikor olyan lakadalmat bírálta az urak Magyarországát, Ez MórícZ elempályájának legjellegzetesebb vonása.

Már az első jelentős ovellájának, a *Hét krajcár*-nak az olvasója is ezt állapíthatta meg róla. A falusi szegénység nyomorának akkora mélységéig jutott el ebben a kis ebeszésben, hogy kénytelen volt elszakadni attól a „Közrendtől”, mely a dolgozók ényomatását és a kizsákmányolásból elő uralkodó osztály pávaskodását jelentette. A megkezdett úthoz eleje végéig hűséges maradt. Ezt járta a *Sárványban* és a *Faktyában*, ezekben a forradalom előtt írt első nagy regényeiben is. Mindkettőben a nagy teheiséget magában rejtő parasztság és a nép közelében élő értelmiség kibontakozó, szabad életének elfojtásáért, eltorzulásáért a feudális úri világot tette felelőssé, amely erkölcsi posványával, hatalmi korrupcióival, csendőri terrorjával valóságos ráterpeszkedést a népre engedve életlehetőségei kibontakozását. MórícZ ennél tovább azonban nem tudott ebben a korszakban eljutni. A társadalmi bajokból kivezető út megmutatásához a háború második felében megindult, és a forradalmak korszakában betetőződött világnézeti fejlődésre volt szükség. A Szegény emberek és a Kis Samu

Jóska c. novellái azt mutatják, hogy MórícZ megtalálta — mint kivezető utat — az osztályharc politikai formáját. Felismerte, hogy az emberek közötti alapvető ellentét az osztályellentét és nem a népek egymás közötti, kapitalista érdekből szított, elmenté — és az osztályérdek nemzetközi viszonylatban is összekovácsolja a kizsákmányolt dolgozókat az uralkodó osztályokkal szemben. Innen már csak egyetlen lépést kellett volna MórícZnak megtenni, hogy felismerje az osztályharc egész nemzeti életet formáját: az államhatalmat forradalmian megdöntő politikai harc fontosságát. Ezt a lépést azonban önmagától nem tudta megtenni.

Amikor azonban a forradalom megdöntötte az uralkodó osztály hatalmát, az a nagy világnézeti és írói fejlődés, melyet már a világháború alatt megélt — lehetővé tette, hogy elfogadja mindazt, amit a forradalom gazdasági, politikailag és kulturális jelentet, hogy lelkesen hirdesse igazát, hogy hatása alatt világnézeti és írói fejlődésnek a esüására emelkedjen. Ezt bizonyítja ez az egészen ismeretlen novella is, melyet a *Néplap* jelen számában közlünk. Az *Új földesurak* c. ebeszését 1918 decemberében írta hajdúmezei útján szerzett tapasztalatairól. Kiemelkedik összes írásai közül elsősorban azért, mert az urakra jutott népek, a vezető tanácsotagok pozitív alakjaik ez az első művészi ábrázolása a magyar irodalomban. Kiemelkedővé teszi annak a polgári gondolkodású, de becsületes újságíró típusának a bemutatása, aki a munkásosztály öntudatos, kemény magatartása következtében választ a régi és új világ közt, és a novella végén „otthon érzi magát” a forradalomban, MórícZnak ezek az írásai (főleg novellái) segítettek a mai emberek számára is életközétségévé tenni a magyar munkásság és dolgozók hősiesség küzdelmét, az 1918—19-es diadális forradalmat.

De a szépen fejlődött, virágzó fiatal fát letarolta egy hirtelen fagy. A külföldi intervenció és az elkövetett hibák megjötték a pár hónapos próbatartalom hősi erőfeszítését. A biztos jövő ígérte hordozó nagy ügy elbukott. Jött a hatalomátvevő úri ellenforradalom véres számonkérése. *MórícZ Zsigmond* *leányfalusi házból hurcolták el a csendőreket s — az egykori tanuk valómsága szerint — hátrahagyott, megbilincselte kézzel végigvezették a falun a közepesüllyphely szomszédok önélegyűlölt, torz vigyora közepette. A durvullas tisztek egy héten át vallatták egyik pajtából a másikba toloncolva.” (Füsi József) A Kisfaludy és Petőfi Társaságok kiadta *Regények sorából*. Régi lapjai nem közölték cikkeit és egy újszerű hangú, évekig tartó sajtóharc indult ellene. MórícZ végtelen szenvedéseit — azonnal a forradalom bukása után — regényben írta ki magából és megalkotta a magyar irodalom legszelb ifjúsági regényét: a *Légy jó mindhalálig*-ot. A magyar irodalomtörténeírás háttal tartozik MórícZ Zsigmond annak a kedves debreceni ismerősnek, aki rendelkezésünkre bocsátotta az író egyik hozzá írt — eddig még szintén ismeretlen — levelet, amely hozzásegít bennünket a *Légy jó* ... egyetlen helyes értékeléséhez: „A *Nyilas Misi* tragédiájában valóban nem a debreceni kollégium szenvedéseit írtam meg, hanem a kommun... után elszenvedett dolgokat. Ezt — tudja — még eddig senkinek ki nem vallottam. En akkor egy rettenetes vihar áldozata voltam. Valami olyan naiv és gyermekes szenvedés mentem át, hogy csak a gyermeki szö rejtelmei*

*között tudtam megmutatni azt, amit éreztem, s lám az egész világ elfogadta és a gyermek sorát látták benne... Ami kedves van a darabban az debreceni emlékek ami nem kellemes, az más-honnan jött... Nekem a debreceni landrokkal sose volt ilyen bajom, vagy tapasztalatom, a Beóhly Zsolttal és Bársány Istvánokkal és más névtelen kegyetlenekkel volt bajom akkor, amikor a legtöbb segítségre lett volna szükségem... Ezeket az érzéseket vetítettem ki a *Leányfalusi figuráiban*. Ilyen furcsán alakult át az írásban az élet.” (MórícZ Zs. 1930. XII. 12.) Így lett a *Légy jó mindhalálig* a kis Misi jószágkötésével és a tiltakozás a fehérterror ellen és a forradalom bukása után lehanyallott, kilátástalan magyar irodalmi életben az első és társadalmi bírálatot adó, jövőben bizó, a forráshatározat haladó irodalmának megindulását jelentő irodalmi alkotás.*

A *Légy jó* ... után az *Erdélyen keresztül* egyenes út vezetett — némi megtorpanás után (Uri muri) — a *Rokonok*-hoz, ehhez az uralkodó osztály szennyes életét, korrupcióját, az egész államvezetés számtalan viszárságát oly könyörtelenül leleplező kitűnő regényéhez. Ezzel indult meg a harmincas évek nagy útkezdése. A gazdasági válság idején megerezte, hogy „soha az emberiség történetében ilyen roppant felelősség nem volt, a kimondott és leírt szón”, mint akkor, és felismerte: „az új író feladata többé nem az, hogy szórakoztasson, hanem az, hogy vállalja a keresést és a kijelentést... az egész nemzet nevében.” A kivezető útnak ez a keresése

és megmutatása jelentkezett már a *Boldog ember* sanyaru életének a bemutatásában és az *Légy szer jóllakni* c. ebeszésében is, amikor Kiss János fellazadt a gróf ellen és arra a kérdésre, hogy „mi kellene neki”, így tört ki: „Minden, amije csak van a grófnak, minden... A harmincezer hold földje, meg a kastélya, a tanya, a esordái, ménesei, disznójalkái... s még ő is ráadásul!” De hogy lehet idáig eljutni? Mintha MórícZ ezt is megmutatná volna azzal, hogy Kiss Jánossal tövig szúrta a kesét a gróftól védelmező csendőrből. De ez az útkezdés csak imbolgós kísérletezés volt, mert MórícZ nem támaszkodott a munkásosztály jövőt építő forradalmi mozgalmára és világnézetére. Ebben az időszakban kereste is ő ezt a biztos alapot, de (a *Kisfaludy* *angyalok* c. novella is mutatja), csak az opportunista, szocialdemokrata, a parasztság problémáit elforduló munkásmozgalmára talált rá és ezzel nem tudott azonosulni. A munkásosztály ideológiájának biztos vezérlése nélkül küzdötte végig a faszálódó és háborús magyar korszakot. Így többször ei is tévedt. De a dolgozó nép érdekeihez mindvégig hűséges maradt és élete végén az *Arvászka* és *Rózsa Sándor* regényei olyan éles tiltakozást jelentettek a parasztság nyomora miatt az uralkodó feudálkapitalizmus ellen és olyan merészen mutatott az osztályharcra és népi forradalomra, mint megoldásra, hogy az uralkodó osztályok szenvedélyes támadása kísérte sirba a magyar irodalom egyik legnagyobb alakját.

Ma tíz éve, hogy meghalt. Emlekezünk meg méltóan halála évfordulójáról, hiszen mai életünkért harcolt, erről álmodott, amikor az egész úri Magyarországot támadta.

DURKÓ MÁTYÁS

Ünnepség MórícZ Zsigmond halálának 10. évfordulóján

Ma este 7-kor a Néphadsereg Színházában a Magyar Írók Szövetsége és az Irodalomtörténeti Társaság ünnepi emlékestet rendez. Az előki megnyitóbeszédet Révfi József, az MDP Politikai

Bizottságának tagja, népművelési miniszter, az emlékbeszédet pedig Darvas József, az írószövetség elnöke mondja. Majd ünnepi műsor következik: előadóművészeink MórícZ Zsigmond

műveiből olvasnak fel, a néphadsereg énekára pedig szatmármegyei népdalokat és *Kölcsey-Kodály: „Husz!”* című művét adja elő.

ÚJ FÖLDESURAK

IRTA: MÓRICZ ZSIGMOND

A Nemzeti Tanács elnöke

főpillanatot, apró kék szemek komolyan néztek a felsőre rozsdált, drótkeretű pápaszem megelt.

— Itt a kocsi.

A Nemzeti Tanács két tagja felült az asztal mellől, egyik fekete szürben volt, a másik kis nevető ember, ócska munkáskabátban, olyan mint egy kis posztómedve.

— Nézzék meg barátom jól azokat a disznókat — mondta az elnök. — Milyen sütyűk, amikor lesznek érettek, sátobbi.

A szürös fekete ember száraz komolysággal int: — Ege.

Az újságíró megilletődve nézte a nyugodt komoly embereket, akik az asztal körül ültek. A pamaesbajszú elnökre nézett, aki lúsz krajcáros ócska szemüvegével, tekintéllyelült az öregbíró helyén, senki sem gondolta volna, hogy egy hónappal ezelőtt még „szegényember” volt, akinek ott volt a helye az ajtó mellett, ha bejött a tanácssterembe. Előbb letörölgette a lábát odakinn, aztán a kalapját kézben tartva ácsorgott, míg sor nem került rá... Most épp olyan öregbíró,

mint akárki a vastag, kihízott s halsontkeretű okulárus nagygazdák közül.

— Tessék szerkesztő úr — mondta az elnök.

Az újságíró felállt. Ugy gondolta, ő kért kocsi, hogy megnézze, mi van a föld fészkeiben. Most meglepte, hogy ő csak ráadás.

Uri fogat két gyönyörű fekete lóval. A bakon struccollas lengő szallagos parádés kocsi. A fekete szürös ember előre lépett, felült a kocsiába a jobboldali ülésre, a kis posztókabátos a bakra penderült, az újságíró is beült.

Mindenki odaült, ahová tud, a lovak kitértek, elrepítik a hintót. A munkás tanácsos mereven, komolyan ül magának: úgy ül, mint aki a földrengés sem rópi ki többet.

— Sok nagygazda van ebben a faluban — mondta az újságíró, aki a régi világ levelezhetetlen érzéseivel veszi észre a boldog falut az öblös, lúgas nagygazdaházakat, ahol sonkákkal van tele a kamara és éli zsákokkal; marhával a hosszú istálló, disznóval a tölgydeszék ud... A

gazdag, a kényelmes, a testi jóérzés árad fölöttük: jó a szegénység e korszakában látni, hogy ez is van azért.

Az ember nem felel. A kocsi sokáig megy a felvágott, havas utcán, akkor egyszerre így szól: — Ege. Van egyhány jógazda, de nagyon sok minálunk a szegény zsebéreber... Arra be, csak olyan kisházak vagynak.

Az újságíró ráeszmél

az új világnépre: igen, hisz ő szocialista, azért van itt... Fázosan húzódik be a prémes bundájába; mit eddig csak élméletben értett, megérzi most a szegénység rettenő érzését, rácsap a szegénység majdent elborító igazsága: van egyhány jógazda — ismétli magában — de nagyon-nagyon sok a szegény ember...!

Már kezdődnek itt is, a nagy utcán, a fő útvonalon, ahová kitarakathá terpeszkedik mindenkor a gazdagság, a vagyon, hogy magát fitogtassa s hogy még azt a par méternyi kényelmet is ő élvezze: közel lenni a fő útvonalhoz... Már itt vannak a figyelyent-rogyant szegény kályvák, az apró putrik, mákszemnyi ablakokkal, amelyek homokkal vannak szigetelve; a félrebillent számfedelekkel, amelyeket csak a szél irtalma öríz; sem udvar, sem istálló, se kút, se kert az udvarokban; a szegénység, amit az ártározó behunyó szemmel néz

végig, örülve, ha nem kell róla főttebb igen tudomást venni.

Rápillant a szürös emberre, vadjon melyikben lakik a nedves kis putrik közül. Ilyen előjáró ember. Kérdeni nem meri, mert amilyen kevély a gazdag az ő gazdagságára, annyira takarja a szegény az ő szegénységének rongyait... Ki tudja, van-e egy kis „szirozója” otthon ez újmodi, szálmával béelt eszmájú tanácsos szegény kis feleségének.

A kocsi végre kiért a faluból; elmaradtak a nyomorúságos viskók; mintha levették volna a lételekről a súlyos terhet; kinyílt a tágas nagy mező, a végtelen hóméző, amely az éggel egy lényes ködben olvadt össze arra köröskörül. Az út mellett néhány akácfa állt, kező-három kivágyva dől el az árkon, a sárga lorgács szinte csillogott a havon.

— Szép — mondta az író — gyönyörű ez a téli kép.

Önkéntelen pattant ki belőle a felkiáltás, mert a szemét elkaparáztatta a havak tengere. Téli tárlatok s szép lájképek libbentek fel előtte, jól öltözött dármák, akik egészségesen s piros arccal, koresolyásan, szelímesen sziporkáznak az emlékeiben...

Az ember elkapta a szót és erősen nézett szét a nagy mezőn: — Szép ügyel! — mondta s a hangjában leplezhetően az öröm — nagyon szép földek

ezek! Szép uradalmak!... Meg jők, nagyon jők, fajin jó földek, uram... Nem olyan földek ezek, mint odaki a esorváson, amilyek vagynak, ezek jó földek, de amiket eddig bérbé adott az uraság a népek, az mind vadvizes, meg szikes esúnyaföld... Mert csak az olyan földeket átlák a szegény népek bérbé, amek a bérloknak nem kellett... Meg, tudja, a bérlo fizetett egy holdért tizenégy koronát, a falusi ember meg fizetett negyven koronát... az az igazságtalanság is...

Az író sem látta már a rájképet, nem látta a külső szépséget; a nagy sorsfordulat beisó megrendítő szépsége esapott rá. Ezt a szépséget azonban meg csak látta: meg nem érezte. Nyugtalan zavarral ült a kocsi ruganyos párnáján; a finom kocsiában, a remek téli tájban nem érezte magát olyan gondtalannak és boldognak, mint annyiszor ha farsangra ment nagy bundákban, repülő kocsiával s tudta, hogy tágas udvarházban meleg szobák boldog népe várja, gondatlan, művelt emberek melegengető derűje, fehér abszrosk, ragyogó porcelánok, ezüst evőeszközök, szarvasagancsnyelű kéksek, nagyszerű konyha, pácolt vadhúsok, párolgó puacsok, torcsák, jó borok, kitűnő szivarok... Rekapitulálta a dolgot: akkor is ott volt a faluban, a falu óriás tömegében a szegény nép, bűzös kis vackokba duggatva, a téli

A GA

A turkevei Vöröben tett tanulmány meggyőzően bizonyítja, hogy szilárd munkakül, nem lehet jóerni a szövetkezetben. A Vörös Csibán jó eredményeiknek jölete tagjainak jölete napra jött létre, kellett küzdeni, hogy növekedéséért jöletét. Elműködésük harcot kellett vívni fogyelem lezítóval, járult a munkafelcsősödött a szövetkezet hónapról-hónapra.

Az elműködés meg nem dolgoztak jölet területen és igézőzők száma növekedett. A „napi 8 óra” hangoztatása is fész és nem egyszer meg is vasították, hogy ezek a hiányzó munkák harétevéssé. Ebben a mar jött is jó munka Minden növényten egész esztendőn át letlen dolgozik és letlen a képesítéve osztozták egyérekre.

termelési túlteljesítés

esetén természetben jár a dolgozóknak a pából elem nagyobb brigádtagok prénak. A munkafegyvel sa és további szilárd kében a Vörös Csibrigádjában külön zottságokat alakított bizottságok saját intézik ei a munkakapcsolatos kisebb

A szövetkezet tag sen tárgyalták meg san a munkafegyvel és a következő hatá

A munkacsapatvez van egy mulasztás brigádteljesítésnek pe

fagy elő: elbujdosva sarkok mögött, abé durva törülköző a p gó ajtónyílásokhoz, sápadtan, penészes esontokkal s cékák apjuk ócska kabátjál földig ér, kis vézna nevetnek, lila ajkak fogak maradtak ki, kék két oldal a j kék alatt...

A távoli hóban

petrencék jöttek fel alakokat lehetett lá föltekben, emberek h tükön, mint apró l óriási balyukat.

A bakról visszafó tanácsos:

— Hordja a szegén mat — szöit nevet nines a szegénységne

A távolban feltűnt épületek s a száma kés árnyképek rezge let. A szairahord után hallgattak láthat son a hóban, szé amint ott mozogtak, a peremutató előre t

A kocsi befordult irányában. Tágas szé nagy instálók, hóval fehér angyalok állott fatak körül: az iroba csak fölvilant sok sz emléke s már látta

A GAZDAG EREDMÉNYEK ALAPJA A JÓ MUNKAFEGYELEM

A turkevei Vörös Csillag tsz. ben tett tanulmányút még jobban meggyőzött bennünket arról, hogy szilárd munkafegyelem nélkül nem lehet jó eredményt elérni a szövetkezeti gazdálkodásban. A Vörös Csillag kimagaslóan jó eredményei, gazdagsága, tagjainak jóléte nem máról holnapra jött létre, keményen meg kellett küzdeni, hogy a közös vagyont növekedésével emeljék a jagok jólétét. Elmondották, hogy a szövetkezetben szivós harcot kellett vívni a munkafegyelem tisztításáért, de ahogy szilárdult a munkafegyelem, úgy erősödött a szövetkezet, úgy lett hónapról-hónapra gazdagabb.

Az elmúlt évben a brigádok még nem dolgoztak állandó körpén területen és így a rendszeres dolgozók száma mindig ingadozott. A napi 8 órás munkaidő hangsúlyozása is felütötte a fejét és nem egyszer egyes brigádok meg is változtatták. Természetesen, hogy ezek a hiányosságok gátolták a munkák hátráfordó értékesítését. Ebben az esztendőben már itt is jó munkát végeztek. Minden növénytermelő brigád egész esztendőn át állandó területen dolgozik és a brigádokon belül a kapásnövényeket is felosztották egyérekre.

A munkafegyelem megjavulásában nagy része volt ennek az intézkedésnek.

termelési tervek túlteljesítése

esetén természetbeni jutalom is jár a dolgozóknak a búzából, árpa- ból elérte nagyobb termés után a brigádtagok prémiumot kapnak. A munkafegyelem megtartása és további szilárdítása érdekében a Vörös Csillag minden brigádjában külön fejelelmi bizottságokat alakítottak és ezek a bizottságok saját hatáskörükben intézik el a munkafegyelemmel kapcsolatos kisebb ügyeket.

A szövetkezet tagjai közgyűlésen tárgyalják meg igen alaposan a munkafegyelem kérdését és a következő határozatot hozzák:

A munkacsapatvezetőnek joga van egy mulasztást igazolni, a brigádvezetőnek pedig kettőt. A

munkából 3 vagy több napra való elmaradáshoz csak az igazgatóság adhat engedélyt. Egy napi igazolatlan távollétért 2 munkaeget, 2 napi távollétért 5 napi munkaeget vonnak le.

A tsz vezetősége és minden tagja a közös szövetkezeti vagyont állandó növelésével a korszerű agrotechnika teljes alkalmazásával küzd a szövetkezeti tagok boldog, virágzó életéért. Ezt látam én a turkevei Vörös Csillagnál.

A szövetkezet termelési eredményeinek fokozódását köszönheti a

szovjet tapasztalatok

hasznosításának és a legújabb agrotechnikai eljárások alkalmazásának. 300 hold kukoricát vettek négyzetesen, 300 hold keresztesoros búzát és 200 hold keresztesoros árpát.

A vetés idején nem volt mindenki részéről megértés, voltak, akik zúgolódtak és arról beszélték, hogy bolond dolog a búzával kétszer járni, egyszer hozsuzában, egyszer keresztesben. De elhallgaltak az akadémikusoktól, amikor arról beszélték, hogy a búzát kétszer járni, egyszer hozsuzában, egyszer keresztesben. De elhallgaltak az akadémikusoktól, amikor arról beszélték, hogy a búzát kétszer járni, egyszer hozsuzában, egyszer keresztesben. De elhallgaltak az akadémikusoktól, amikor arról beszélték, hogy a búzát kétszer járni, egyszer hozsuzában, egyszer keresztesben.

négyszeri fejés

után 12,4 literrel 14,3 literre növekedett a fejési átlag. A sertés-tenyésztésnél a rábűgálás alkalmazásával emelték a fialási átlagot, most azon kísérleteznek,

hogy keresztelés útján jó hízelkony sertést tenyésztenek ki, amely legjobban megfelel az export-presszshizálás követelményeinek. Nagy sikerrel alkalmazzák a hizlalásnál a szalmiákos etetést. Eredménye az, hogy 450 hizónál 24,5 százalékos volt a takarmány értékesítés. A malacoknál igen hasznos volt a pörkölt árpa etetése. A kis malacoknál így egyszerűen teljesen megszűnt az elhullás.

A jó eredményt elért dolgozók, külön jutalmazással serkentik még jobb munkára. Szilágyi Kálmán sertésgondozó

35 kocától 185 malacot terven felül

nevelt fel az elmúlt évben. A malacozási átlaga 13,4 százalék volt. Szilágyi Kálmán a jó munkáért 37 darab 2 hónapos malacot kapott jutalmul.

Szilágyi sertésgondozó jó eredmények magyarázata, hogy a kutyákat, a vályuk és védőrók ragyognak a tisztasággal. A takarmányt gondosan állítja össze, ismeri a kocák természetét, étvágyát és aszerint bányik velük. De nemcsak a teheneknél, sertéseknél érnek el jó eredményt, a juhászoknál is példát mutatnak. A kétszeri etetés bevezetésével 100 anyajuh után 140 a szaporulat. Jó kondícióban tartják az állatokat, rendszeresen fejjik havonta több mint 450 kőó juhtűrőt termelnek a téli hónapokban. Ez az eredmény a bárányok választásával és a juhok legetetésével tovább emelkedik.

Állattenyésztés terén is volt mit tanulni a turkevei Vörös Csillag tagságától.

Elmondta:
SIMON IMRE

a hajdúböszörményi II. Kongresszus szesz elnöke.

Ebben a hónapban megkezdik a lengyel kultúra palotája acélvázának szerelését

Varsóban gyorsan halad a lengyel kultúra és tudomány palotájának építése. Az építőmunkások, akiknek jelentős része a moszkvai magas építkezéseken már gazdag tapasztalatokat szerzett, nagy lendülettel dolgoznak az alapgyödr vasbetonszerkezetének beépítésén.

A Megyei Mezőgazdasági és Állattenyésztési Kiállítás tanulságai

Pár nappal ezelőtt, szeptember 2-án zárult a Megyei Mezőgazdasági és Állattenyésztési Kiállítás. Rengeteg látogatója volt és nagyon sok tapasztalatot nyújtott az a kiállítás a termelőszoövetkezeteknek, állami gazdaságoknak és egyéni dolgozó parasztoknak a terméseredmény növeléséhez, az állattenyésztés fejlesztéséhez.

Milyen tanulságokat lehet leshárni a kiállításon látottakból? A növénytermelés terén eddig is szébbnél-szebb eredményeket értek el egyes termelőszoövetkezeti csoportjaink, állami gazdaságaink. Ezeket az eredményeket elsősorban a helyes talajművelés, a helyes növényápolás és nem utolsósorban a fejlett agrotechnika, a gépi munka alkalmazásával érték el. A hajdúböszörményi II. Kongresszus a kiállításra négyzetesen vetett, négyszer kapált, pótbeporzolt kukoricájából hozott mely ebben az évben az asztal elcsenére mintegy 30 mázsa ut holdanként. A csökmői „Haladás” termelőszoövetkezet az árpát mutatta be a sokeszer látogatónak, amelyből keresztesorossal vetéssel, fejrággázzal 19 mázsa termést értek el. A hajdúböszörményi „Előre” szesz keresztesorossal vetett búzájából 14 mázsa termelt holdanként, szemben a kisparaszti gazdaságok 8 mázsjával. Lehetne ilyen eredményeket felsorolni igen sokat.

Mit bizonyítanak ezek a kiváló eredmények? Azt, hogy a fejlett agrotechnika eljárásával az élenjáró szovjet mezőgazdaság tapasztalatainak felhasználásával napról napra szebb és szebb eredményt lehet elérni. Ezek az eredmények, amelyek a kiállításon szerepeltek — kiválóak. Nem lehet elmondani, hogy ez már így van minden termelőszoövetkezetben, minden termelőszoövetkezeti csoportban, vagy állami gazdaságban. A feladat, most a kiállítás után, hogy azokat az eredményeket, amelyeket most még csak egyes naggyüzemi gazdaságaink értek el, általánossá tegyünk. Természetesen ehhez az kell, hogy az élenjáró szovjeteket, mint a csökmői „Haladás”, a hajdúböszörményi „II. Kongresszus”, a nádudvari „Vörös Csillag”, a biharnagybajomi „December 21” és a többi kiváló tsz és szesz, átadja tapasztalát, segítse a lemaradott munkájában, nem utolsósorban az agrotechnika helyes alkalmazásában. A kiállításnak akkor lesz igen nagy eredménye, ha a kiállítás látott kiváló termelési módszereket az egész megye közkincsévé válnak.

A kiállításon vereséget szenvedett a kulákok és más osztályellenesség által híresztelt az a nézet, hogy a termés egy bizonyos hátrón túl nem emelhető és nem lehet védekezni az időjárás ellen. Naggyüzemi gazdaságaink csatlósos jelelei ottak erre. Az elért eredmények mutadják: lehet az asztal ellen védekezni, lehet mindig magasabb és magasabb termést elérni a keresztesorossal a többszöri kapálással a gépi munkával a párbeporzással, tehát a fejlett agrotechnika alkalmazásával.

Az állattenyésztés terén sok hasznos útmutatást nyújtott a kiállítás a megye dolgozóinak. Bebizonyosodott, hogy azok a termelőszoövetkezetek, melyek nem féltek az újnak a bevezetésétől, az egyéni takarmányozás, a háromszöri fejés, a mesterséges borjúnevelés alkalmazásától, most kétszer akkora tejhozamot érnek el, mint előzőleg. Természetesen ehhez az eredmény eléréséhez arra is szükség volt, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű takarmányi biztosításnak és tiszta világos istállót építsenek. A mezőgazdasági állami gazdaság „Asszony” nevű tehene évente a fenti módszer alkalmazásával 6313 liter tejet adott. Kiváló eredmény ez, de nem egyedülálló. Meg lehet és meg is kell csinálni a többi gazdaságban is.

Most az őszi munkánál már törekedünk arra, hogy a kiállítás látottakat az egész megyében általánossá legyünk és jövőre már sokkal magasabb állagter-mésről, állatállományunk fokozott fejlődéséről számolhassunk be a megyében.

Egy kútgöm nyikorog, vizet húznak az ökröknek. Az új fidesurak komolyan, megelégedetten nézdelik a nyüzsgő sertés-falkát, a trágyadomb vékonyan gözölög az ólak körül.

— Milyen ember volt a régi gazda? — kérdezte az író. Kis nevetés a szemekben, az arcon tiszta és nyugodt emberi érzés, nyíltság, őszinteség, bátorság, megelégedés...

— Az kurue ember volt, még a hetvenhét esztendő embert is úgy letegezte, mint a taknyos gyereket. Es leverte a kalapot a feliról, ha úgy fagyott is, hogy csikorgott... Hej, tudta szidni a százzistennel az embert!

Az író körülpillantott az egyenlő s egyforma nyíl arcokon: ha itt volna a régi úr, akkor most annak az arcan volna az emberi örömmek ez a boldog kinyomata s ezek itt mind tölteten, zárt szemmel, bumfordi módra szétszórvva álldogálnának jó távol a sűrű ködben, min; harapós ebek, akik láncra vannak verve s morogva szorítják fogukat véres harapásra...

Egyszerre föllobbant benne valami jó érzés, meglátta a szépet, a legszebbet, amit az élet ad emberarcban: a boldog lélek ékes-ségét... Káprázató volt, mintha mécsesek gyúltak volna ki körülötte a szépségek apró karácsonyi boldog lángjai csillogtak és ő otthon érezte magát.

kézett már yaru ciele- és az Egy- elésében is, elázadt a kérdésre, í, így tört csak van a harminna- a kóstelya, mensesei, a s ráad- dág elju- zli is meg- hogy Kiss ta keset a időre. De mbolygó Móríc munkaszo- állami moz- ere. Ebben is ő ezt Kiserdei mutatja, szocial- ag problé- kasmozgá- nem tu- munkaszo- vezeg- g a fasz- gyar kor- is tévedt. rdekeihez aradt és te és Ró- lyan és a parasz- uralkodó és olyan z osztály- adomra, az ural- helyes tá- magyar obb akak-

halt. Em- mai ele- álmódott, fagyaror-

MÁTYÁS

lóján

néphad- szatmár- tölesey- művét

Meg- tödek, ek ezek, amilyek de amiz- zes, meg rt csak szegely- erlőknek utja, a t izen- ember onát...

rájké- szépsé- beisó potl rá- n meg érezte. llt a ant: a ek téli olyan s, mint ment ocsival házban várja, k me- rosok, el év- elü ké- pácót k tor- rok... kor is óriás búzás a téli

Így elő: elbujdosva a deres ajtó- sarkok mögött, ahol odafagy a gurva törülköző a páratól csepe- gő ajtónyílásokhoz, a gyermekek sápadtan, penésztele vékony eszontokkal s cékjavörös orrai, apjuk ócska kabátjában, amely a földig ér, kis vézna sápadtak, ha nevetnek lila ajkak közül, sárga fogak maradnak ki, s mely karik- kák két oldalát a lilás szemec- kék alatt...

A távoli hóban

apró sárga petrencék jüntek fel, Barna kis alakok: lehetett látni a sárga tolotokban, emberek hozták a há- rukon, mint apró hangyák az óriási balyukat.

A bakról visszafordult a kis tanácsos:

— Hordja a szegénység a szal- má — szót nevetve — mert tines a szegénységnek tüzelője.

A távolban feltűntek a tanyá- épületek s a szalmakazikák, hék- kes árnyképek rezgett a hó fe- lén. A szalmahordók egymás- után halagtak láthatatlan csapá- san a hóban, szépek voltak, amint ott mozogtak, lassan, mint a peremutató előre tolvilva.

A kocsi befordult a tanyák irányában. Tágas szerűk, hosszú nagy istállók, hóval rakott fák: fehér anyagok állottak a barna falak körül: az íroban megint csak fölvilant sok szép tanyai emléke s már látta közepén az

urasági lakást, bár tudta, hogy ott senki sem várja...

Valóban a kocsi nem gördült be az urilak rácskerítéses kapu- jára, csak ő pillantott be s látta az üveges verandát, ahol a fia: a urilányok oly vígan éltek azelőtt, hideg volt most s didergett az idegen telenben a tornác. Hő borí- totta a virágágyas udvart és senki sem lapátolta el a havat, a thuják földig rogyva a ráfagyott havak alatt morózusan lógtak.

Odább állt meg a kocsi a ki- sebb házak előtt.

— Hej kulesár úr — kiáltott a kocsis.

Puskás nemzetőr jött elő. Csöndesen, senki sem vette ész- re honnan, tiszta melegséggel intettek egymásnak aggyiszent a néptanácsosokkal.

— Hol van a kulesár?

— A sertésólaknál.

Leleptek a szekérből

A Nemzeti Tanács kiküldöttei. Nem cihelődték, mint a hajdani urak: a farkasbundákból, leleptek a vékony fekete szürben, a kis barna kabátban s ott álltak a hóban, mint a többi szegény- ember.

Aztán egyszerű halagó lepte- ket indultak az ólak felé.

— Hol vannak a bérlők — kér- dezte az újságíró s visszazérett a ház felé.

— Debrecenbe — mondta oda- vetve a nemzetőr.

— Nem jönnek ki sose?

A nemzetőr elmosolyodott.

— Nem jönnek.

— Nem mernek?

A nemzetőr billentett a fejével egy picit.

— Nincsen itt má nekik semmi keresnivalójuk... Má itt minden nemzeti vagyon...

A két tanácsosnak egy sovány, fekete legény halkán referált. A szürös néptanácsos kemény ri- degséggel szólt meg:

— Minek engedték?

— Irást mutatott, Debreceni engedélye volt, meg rajta volt a peeszt a községábrul is... Mit tehet az ember.

Kedvetlen eszöndbe borultak. A szürös csak csóválta a fejét.

— Kifosztanak — mondta ha- tározottan — tisztára kipusztítá- nak.

Aztán erősebben így szólt:

— Ez a betyár kölyök nagyon merész!... Még az úrral nincs is baj, de ez a haszonbánsz írók, ez kimerészkedik. Minden más- nap szekérral jön ki Debrecen- ből, egyszer búzát visz, másszor mást visz, ruhát, edényt, már lassan mindent elhordolt innen a nemzeti vagyonból. Most el- hajtották a java marhákat, hogy itt nincsen elég takarmány; az- után meg gyűnnek, hogy elhord- ják a szénát, hogy Debrecenbe nincs mit adni nekik... Már a parádés lovakat, mind elvitte, most az ökröket mind sörbe

fogják, a csikókat mind elrek- viráztatják: itt lesz a tavasz, akkorára nem lesz sepmi... Úgy kiforgagnak ezek itt mindenünk- ből, hogy mire szántani kell, nem lesz mivel hozzáfogni...

Tizenkét ezer hold ez a bérlet: nincsen benne bemunkálva nyolc- száz hold; mi lesz itt jövőre, éhínség lesz ebből... Ez a betyár kölyök: hogyan bányik mi- veünk a végén... úgy kell a kormire nézni, mint a zsvány- nak...

Azzal előre ment, eszöndes lép- tekkel, kissé imbolyogva, nem azzal a határozott kemény járás- sal, ahogy a kövér, pirosképű, hatalmas régi földbirtokosok ha- adták végig a tanyán, csillogó arccal s harsány parancsokkal. A szürös tanácsos nyugodtan ment, gond volt a pilláján, de bátraa nézett körül, eszöndes szavára ki- eresztették a hízókat s a gömbö- lyű kocák és ártyányok egymás hegyin-hátán tódultak ki az etetővályukhoz... Értő szemmel bírálták a tanácsosok, nemzet- örök, velük a kondások; előjött a vén kulesár öreg, csikos sálal a nyakában. Százhusz kiló, száz- ötven kiló, két hét: aatt béérnek, le lehet már mérni...

Alkonyodik

a juhaklok egészen ködbe borultak távolról a kondásfűt kurjánfása hallik: — Kuria te... — visító kis- malacokat terel ostoresattogatva,

M. M. SEJNMAN:

A Vatikán a második világháborúban

Szikra kiadás 1952

Sejman neves szovjet történésznek itt ismertető könyve már a harmadik, mely a közelmúltban jelent meg és az előzőkhez hasonlóan igen érdekes és aktuális témát ír elénk. Könyvében azt mutatja meg, milyen alapos szerepet játszott a Vatikán a második világháborúban. Az egyház eddigi szerepéről, a kizsákmányolt társadalmi rendszerek védelméből származóan kölcsönözve a fasiszták és az imperialista hatalmak támogatása, adózás, küldetés, a dicsőség jobb élethez való törekvése ellen.

A Vatikán és az egész katolikus egyház a fejedelmi idejében a jobbágytársadalmat védte és éppen ezért a középkorban nagyhatalom volt. A polgári forradalmak idejében, kétségbeesésben a szerezés, hiszen a fejedelmi polgárságnak a proletariátus jobban megfelelt, viszont a munkásmozgalmak erősödésétől kezdve a burzsoázia egyre reakcióssá és így jó szövetségesre talált a katolikus egyházban. Az imperialista burzsoázia túlzott magát elődei hegyománus athéizmusára. Az egyház pedig „hittételeit és egész tevékenységét a burzsoázia érdekeinek szolgálatába állította.”

Az egyház összefonódása az imperialista burzsoáziával nemcsak szellemi, hanem politikai téren mutatkozik meg, hanem nagyon is. Az egyház az egyház a legnagyobb kapitalisták szövetségének hatalmát felelő felelősök a bankokban, részvénycsarnokokban, vállalatokban. (10. old.) „Mindaz fokrólant áll a Vatikánban a katolikus egyház központja, Törőlől sem teljes adatok szerint a Vatikán a különböző országokban 200 millió frank tőkével rendelkezik.” Tőkebefektetései vannak francia textilvállalatokban és olajvállalatokban, argentinai közüzemekben (villamos, vasutakban, ágyúgyárakban, erómi, velében), Bolívia öbányáiban, Brazília gumivállalatában, Olaszország Spanyolország és más államok iparjában.” (11. old.)

Ezek után még kevésbé csodálatos, hogy a Vatikán emellett, hogy országként az ottani burzsoázia politikáját segíti, nemzetközi viszonylatban az imperialista hatalmak közül is a legreakcióssabb főtábor támogatója. Így támogatja a különböző országok nemzeti imperializmusát és a második világháború idején, az amerikai és német imperializmus a két háború közötti időben hatalomra kerülése után Hitler, Hitler bukása után pedig az imperialista, antidemokratikus tábor vezetője, az amerikai imperializmus.

Sejman könyve kitűnő adatokkal, idézetekkel mutatja meg, mennyire a szovjetellenes „keresztény hadjárat” megteremtésének vágya vezette a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta a pápák politikáját. Az *Espresso* 1930. március 18. számában ezt írja: „Az anarchia minden országban a kapukat öngélt. Szédjék össze haláldeklarációt minden erőlködést, hogy újat állhassanak.” (20. old.) A Vatikán annyira szította a kommunizmus és a szovjetunió elleni gyűlöletet, hogy még a kezdetben ahrisia Mussolini és Hitler, a hitlerista államok vezetői is támogatták, mert bennük látta a kommunizmus elleni megvédhető erőt, a nemzetközi reakció üköt.

A közös cél egyesítette a Vatikán a főbbolái szocialdemokráciát is. XI. Pius enciklikájában nédelni megállapította, hogy a szocialista mozgalom két ábróra bomlott s c mérsékelt szárnyról ezt mondta, hogy ezek lemondtak az osztályharcról, a tőkés tulajdonnal szemben elfoglalt ellenséges szerepükről és az, amit programjukban követelek, már közel áll az egyház programjához.” (26. old.)

Amit most már a második világháború közvetlen előzményeit illeti. Sejman könyve megmutatja, hogy a nyugati imperialista hatalmakhoz hasonlóan a Vatikán is támogatta a hitleri fasiszták megerősödését. Pacelli pápai államtitkár, a mai XII. Pius 1937-ben azt írta a vatikáni német követségnek, hogy a Vatikán „tudatában van annak, milyen nagy jelentőségű a bolsevista veszély elleni védekezés” szolgálati politikai front kialakítása.” A későbbi pápa azt is helviesnek tartotta, hogy rendkívül intézkedéseket fogantatásának a „bolsevista veszély” ellen (36. old.). Ezzel a katolikus egyház vezetői előre áldásukat adták mindazokra a tettekre, melyeket a hitleri fasiszták elkövetek. Helyesített Ausztria megszállását, majd Csehszlovákia felárabolását, utóbb bekebelezését. Mindent országban a püspökök, a Vatikán tudatával és utasításával, valamint az irányítása alatt álló katolikus pártoknál segítettek az országok függetlenségének megszüntetését.

A második világháború kitérőse előtt a pápa mindeneképpen arra törekedett, hogy Németország rabló kővetéseit Kelet felé „békésen” kiélejtse és a Szovjetunió ellen társítsák. Még 1939 augusztus 31-én is,

egy nappal a háború kitérőse előtt, lávratilag azért lépett közbe, hogy Lengyelország és Németország tárgyalásokat kezdjenek, ami meggyarom a hitleri fasiszták előző lépéséhez hasonlóan Lengyelország feladását eredményezte volna. Ugyanakkor pedig az európai országok felső papságig az európai harcolt, hogy megakadályozza a kommunizisták vezette antifasiszta egységfrontok megteremtését. Ezzel szintén a náci kezére játszottak.

Második világháború

1941-ig terjedő szakaszában a Vatikán, amelynek nem tetszett, hogy az óhajított szovjetellenes egységfront helyett a kapitalista országok egymásként hadakoznak. — kétfős irányban működött. Egyrészt az volt a célja, hogy beket hozzon létre közöttük és a Szovjetunió ellen fordítsa őket, másrészt pedig országoként a hitleri fasiszták szolgálatában elősegítette Hitlerék sikerét. Különösen a szovjet- finn háború idején lépett fel ebben az irányban. „A Vatikán utasításainak megfelelően Anglia, az Egyesült Államok, Olaszország és Franciaország katolikus papsága zajos propaganda hadjáratot szervezett a Szovjetunió ellen. A westminsteri érsek, az angol katolikus egyház feje azt is állította, hogy a szovjet- finn háborúval kapcsolatos események „lényegesen jelentős a kereszténység felzárkózására.” (101. old.) Teremték a Szovjet Hadsereg győzelmei megszüntetését.

Amikor 1941 júniusában a hitleri fasiszták hadiüzenet nélkül rábírték a szovjet népekre, a Vatikán úgy érezte, hogy sok éves munkája, a „keresztény hadjárat” érdekében nem volt hiába. Való, a sztálingrádi fordulat minden erővel azon volt, hogy segítse a náciokat és megéjűk felsorakozására. A náciok 1941 június közepénében kijelentette, hogy a bolsevizmus felett aratott győzelem Krisztus tanítáinak diadalával lesz egyértelmű. (200. old.) Az amerikai fűpárg meg akarta akadályozni, hogy Roosevelt a Szovjetunióval együttműködjön. Így Duffy buffalói püspök példakép kijelentette, „ha az Egyesült Államok szövetségre lép a Szovjetunióval, ok fel fogják szőlítani az amerikai hadseregben szolgáló katolikusokat, hogy tagadják meg az engedelmességét.” (202. old.)

A Vatikán különleges megállapodást kötött Hitler kormányával arra vonatkozólag, hogy a német fasiszta hadsereggel együtt ügyműködjen „misszionárius” minőségben a Szovjetunió területére küldi. E „misszionáriusok” — akiket a vatikáni kőmetézetekben képeztek ki — az a feladatot kapták, hogy a katolikus misszionáriusok segítségével a Szovjetunió népeinek leigázását, „harcoljanak a partizánmozgalmak ellen, megakadályozzák a megszállók embergyűlöletét (tervezik meg a „szovjetizációt”). (200. old.) A hitleri hadvezetés ennek örült, hiszen remélte, hogy a pápa ügyműködésével a Szovjetunió elleni gyűlölet, hogy még a kezdetben ahrisia Mussolini és Hitler, a hitlerista államok vezetői is támogatták, mert bennük látta a kommunizmus elleni megvédhető erőt, a nemzetközi reakció üköt.

A sztálingrádi csata

után a Vatikánnak is egyre inkább látnia kellett, hogy a hitleri fasiszták vereséget szenvedtek. Ezért az amerikai imperialisták felé orientálódtak, amelyek azonban, hogy lemondott volna a szovjetellenes egységfrontról. Taylor, Roosevelt vatikáni megbízottja jegezte fel, hogy „XII. Pius a vele folytatott tárgyalások során megkésült kitarított emellett, hogy minél előbb kompromisszumos békét kell kötni a tengelyhatalmakkal.” (265. old.) Ugyanebben az időben újabb kommunistaellenes „keresztény hadjáratra” szólította fel a világ népeit a pápa. Spellman amerikai fűpár ekvori európai utazásai is egyrészt a fasiszták megmentését, másrészt a szovjetellenes front megteremtését célozták.

A Vatikán a törekvéseit az angol-amerikai reakciós uralkodó körök kétségesen támogatták. Hiszen maguk sem akarták a Szovjetunió győzelmet. Törekvésük azonban nem járt sikerrel, a titkos tárgyalások nem hoztak eredményt, mert a Szovjetunió hadserege szőlőrté a másik irányban, a kapitalista országok között az aktív fasiszták ellen harcolt, pedig reakciós tervek nem voltak hatékonyak. Ezzelben a körökben a kommunista pártok vezetőivel a katolikus dolgozók, sőt katolikus papok is résztvettek a Vatikán legteljesebb „felháborodására.”

A második világháború után kiadott, kult meztőlbeli helyzetben a Vatikán és a reakciós katolikus fűpárg — amit az ismeretes — az angol-amerikai imperialisták oldalán harcolt a világ népeinek bekebelezéséért. Nemzetközi méretekben támogatja az amerikai imperialisták háborúsi tervei, a kapitalista országokban

leled a béke’ erőt ellen és az amerikai imperialisták tárhéttásait mellett, a népi demokráciákban pedig ezek megerősödésért és a kapitalizmus visszaszűntetéséért száll síkra.

Sejman könyve kitűnő munka, fegyvert ad kezünkbe napi harcaink számára. Megmutatja, hogy a Vatikán mai reakciós, néppellenes tevékenysége, az amerikai agresszorok politikájának kiszolgálása nem új keletű, ugyanazt tette a hitleri agresszió érdekében is. Egyben arra is rávilágít, hogy a dolgozó katolikus tömegek még a kapitalista országokban is egyre nehezebb helyzetben vannak. Ezek a tömegek egyre inkább feléjük, hogy éppen a kommunizmus, akélel a Vatikán és az egész katolikus fűpárg az elkeseredetten hadakozik, a dolgozók érdekében és az egyetemes békeért legodaadók harcossai.” (418. old.) Ez a körülmény átáramasztja a kommunista pártok politikáját, melyek azon az állásponton vannak, hogy a vallásos meggyőződés különbsége nem lehet akadály, az egységnek a közös célokért és különösen a béke megteremtéséért vívott harcban.” (418. old.)

KALMÁR ARPÁD.

Az Albán Népköztársaságban az idén 850.000 példányban adnak ki könyveket

Az albán könyvkiadókavallatok 1952-ben sok irodalmi, politikai, ideológiai és tudományos könyvet adnak ki. Az Állami Könyvtárközpontban az évben 120 eredeti művet, vagy fordítást ad ki összesen 850 ezer példányban. Igen népszerűek Albániában a szovjet könyvek. Naponta sokszáz szovjet könyvet adnak el a dolgozóknak, akik különösen Lenin és Sztálin munkái, valamint a szovjet írók tudományos és szépirodalmi művei iránt érdeklődnek.

Nemzetközi könyvváltás lesz a lipcsei vásáron

A vásáron megnyíló lipcsei vásár keretében nemzetközi könyvváltást rendeznek, amelyen 14 ország, mintegy 400 könyvkiadóvalatla vesz részt. A legnagyobb érdeklődéssel az új tudomány és irodalom élen haladó Szovjetunió könyvkiadványait várják. A kiállításon részt vesznek a népi demokráciák országai, valamint Nagybritannia, Franciaország, Hollandia, Ausztria, Svájc és Nyugat-Németország könyvkiadóvalalatai is.

„NÉHÁNY SZÓ A JAMPECEKRŐL”

Az olvasó — a cím után — biztosan és rögtön tudja kikerül van szó. Tudja, mert ezbe jutnak azok az emberi formájú, kivételözött alakok, akik ott láthatók a közvön (munkaidő alatt), a strandon, kivétel nélkül minden táncparketten általában mindentütt, ahol nincs munkaidő. A jó érzésű dolgozó embereknek csak utálatot és megvetést ébresztenek, ami indokolt is, hisz nincs undorítóbb látvány olyan embereké, akik önszántukból adták fel józan emberiségüket, enüket és jampecekká, stricikké változtak. Megjelennek a már említett helyeken közműveltség hiányos testtartással, csuklós, szemtelen arcukkal, amit mégis elgészít ki a semmi értelmű és emberi érzétpem tükrözés vizenyős, bambá szeműk. Ruházatuk — ha leher ezt annak nevezzük — szintén közműveltség hiányos jellegű: triplata-pú cipő, pákhöz zsinórú zokni, szőnyegű szűk — furulyaszárú nadrág. (úgy mondják, csak cipőkanál-

A KÖNYVHÉT ELŐTT

A hét könyvei

SZIKRA KÖNYVKIADÓ:

V. I. Lenin művei, 26 kötet, 1917 szeptember — 1918, február IX, 618 oldal. Kölve 18 forint.
Fajirtás! Az amerikai néger népvádol. Az állampolgársági jogok védelmére alakult szövetség (Egyesült Államok) beadványa az ENSZ VI. közgyűléséhez, 138 oldal. Fűzve 5 forint.

Mao Ce Tung: Az ellenmondásról, 59 oldal, fűzve 2 forint.

SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ:

Arany János: Rózsa és ibolya (verses mese), képekonyv, 32 oldal, kölve 18 forint.
Gajdar: Timur és csapata (ifjúsági regény), 112 o., kölve 8 Ft.
Jürgen: Az irokézek fia (ifjúsági regény) 265 oldal, kölve 14,50 forint.

UJ MAGYAR KÖNYVKIADÓ

Gorkij: Gyermekek 206 o. (Gorkij válogatott művei 6.) Kölve 17 forint.
Imbér: A pulkovi dél-kör, (Ver-

A mongol népi forradalom harmadik éve, 1921—1951. Cikkgyűjtemény, 125 oldal, kölve 10 forint.

Mošovce: Az Egyesült Államok haladó erőinek harca a békeért, 131 oldal, fűzve 3,50 forint.

Az Olasz Kommunista Párt rövid történelmi áttekintés, 144 oldal, fűzve 4 forint.

Majakovszkij: Alkért (Képekonyv) 16 oldal, kölve 11 forint.

Móricz Zsigmond: Légy jó mindhárom (ifjúsági regény) 212 oldal, kölve 11 forint.

Novák: Ismerjük meg az állatok életét. (Képekonyv), 32 o., 15,50 kölve.

MÜVELT NÉP KÖNYVKIADÓ:

Fekete Gyula: Májusfa (elbeszélés) 99 o. (Építők kiskönyvtára), Fűzve 4,50 forint.
Hunyadi József: Dajka Máté csatája (elbeszélés), 64 o. Fűzve 3 Ft.
Vas- és fémpari MEO tananyag. Általános rész, 6 kiadás, 235 oldal. (Szakmunkásképző tanfolyamok könyvtára, Vas- és fémpari.) Fűzve 9 forint.

Adamov: Járatlan utakon, 159 oldal, 1 térkép, fűzve 10 forint.

Róka Gedeon: Az égitesek kialakulása, 84 o. (Természettudományos kiskönyvtár 91.) Fűzve 2,50 forint.
Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Belkin: A kultúroíthonok munkája nyáron 52 o. (A szakszervezet munká könyvtára.) Fűzve 2,20 forint.

Nagy kés

Az egész megye földes előzi meg a Könyvhétet. Ez a jezője annak a amelyet dolgozóink írók iránt tanúsított megrendezésre. Könyvhét további zók és írók között újabb ösztönző tevékenység. A születei mindenütt zeleznek.

Debrecenben 70 sokat, vitásteleket deznek. Könyvkiadó gyar irodalom, a irodalom legnagyobb műveiből. Az Új városunkban szonkor nyitják meg. ricz Zsigmond et

A jobb

A begyűjtési m tus 20 óta lanyht be több községben mintha pihenőt t a begyűjtés lendü bat megörni, am radékalanul nem vet. A begyűjtés községben szaz sz ni kell. A legöröz be kell fejezni az gabonáján és első kat kell elszámolt mólatásnak nem a az elszámoltat bí pitja mennyi gabe raban, hanem gond állimnak meg járd ta an észállásáró

Az első kö

Fokozottabban k az ősi kapások k nya napraforgó be lembevére azt, hog a beadási kötele tese ezeknél a te mindenféle szük előz Tehát első az álla zeléség maradéka Közelítünk szem fontos termény a ták ezt Beregböszö 400 Almosdon aho teljesítették a dolgo guszuszt havi t tervüket

Nyírmártonfalva

liet, mert annak burgonyatermő azon idő alatt eg mot sem ké

Komádi nem elfogyott a v

A burgonya begyűtben lassan halad és sége nem teljesíti te nyitják a begyűjtés lenlének. Szeptember derecskén járásban c lével járásban csak gonyá gyűjtöttek b nagyon kevés, de ne a detreceni járás set burgonyabegyűjtés kiterjedésű burgonyá var.

Ahhoz hogy meg burgonya begyűjtés hogy a begyűjtő szer végezzenek. Ez nem sok földművelés a komádi földműves sem, ahol egyszerű a burgonyabegyűjtés dokolással, hogy elfo jegy

A begyűjtési szerv doskodniuk kell elegendő nyomtatv az irodákban és k

(F. N.)

